

הלכות דברים הנוהגים בפעודה סימן קע

ביאורים ומוספים

להתנצל בלא לומר שהוא מתענה, יאמר שהוא מתענה. וכל זה בתענית שאדם מקבל על עצמו, אבל בתעניות קבועות, הוא במקום שמקילים בהן ההמון, כתב המשנב (שם) שמצוה לפרסם שמתענה, כדי שילמדו ממנו.

דוקא בדבר שלא פשט היתרו בכל ישראל, אבל דבר שפשט היתרו, כתב לעיל (סי' סג ס"ק ו) בשם הים של שלמה, שאם מחמיר בזה בפני רבים ויש לחוש ליוהרא, יש לנדונו, אלא אם כן ידוע שנושה כן לשם שמים. ואם מחמיר בפני רבו, ורבו מיקל, יש לנדונו אפילו אם עושה כן לשם שמים, ואפילו אם אינו פשוט כל כך להתיר, לא יחמיר נגד דברי רבו, אלא אם כן יש לו ראייה לסתור דבריו.

[משנב ס"ק יז]

אם אינו עושה כדבריו (18).

(18) ובהקדמת ביאור הגר"א לשו"ע, הובא שפעם התארח הגר"א אצל בעל הבית אחד, והגוש לפניו מאכל, ואכל והקיא את המאכל שהוגש לפניו שלש או ארבע פעמים מחמת שנתקלקלה אצטומכתו, ועשה זאת משום ציווי בעל הבית, וביאר שכונת חז"ל שאמרו 'כל שיאמר לך בעל הבית עשה', היינו עד שתצא נפשו [ובמעשה איש ח"ה עמ' קלח מובא שהחז"ר לא האמין למעשה זה].

[משנב ס"ק יט]

אך-על-פי שאינו אוכל בבת-אֶתְחַתְּ (19).

(19) וכל זה בימות החול, אבל בשבת, מבואר בשו"ע לעיל (סי' קסז ס"א) ובמשנב (סי' יב) שלא שייך מיחוי כרעבתנותא, שמשום חיובו סודת שבת הוא עושה כן, להרבות בסעודה.

ובמיני מאכלים שדרך לאחוז בהם כביצה ולאכול, כגון פיתה וכריך [סנדוויץ'], כתב בשו"ת אור לציון (ח"ב פמ"ו תשובה ז) שאין זה נראה כנגררות אפילו בימות החול. ולענין מיני הליפתן שעל הלחם, כתב בשו"ת אור לציון (שם), שנראה פשוט שאין הם מצטרפים עם הפת לכביצה לענין זה.

[משנב ס"ק כ]

ואם משיר אפילו מעט, תו לא הוי גרגרן (20).

(20) ואף על פי כן, ממידת דרך ארץ כתב המג"א (סי' יב) שיש לשתות דוקא בשתי פעמים.

[משנב ס"ק כא]

ועין לקמן סימן רי מה שכתבנו שם (21).

(21) בשעה"צ שם (סי' יא) כתב, ששיעור זמן שתיית רביעית לענין ברכה אחרונה ושאר דינים, הוא כדרך שתיית בני אדם, שאינם שותים הרביעית בבת אחת כי אם בשתי פעמים, כמבואר כאן שהיא מידת דרך ארץ.

וכל זה בימות החול, אבל בשבת, כתב התוספת שבת (סי' רעד ס"ק ד) שיתכן שמתור לשתות הכוס בפעם אחת, שלא שייך ביום זה מיחוי כרעבתנותא, והביאודו הדעת תורה (ס"ט) והכפ החיים (סי' לו), וכן משמע במשנב לעיל (סי' קסז ס"ק יב) שבשבת אין מיחוי כרעבתנותא.

[משנב ס"ק כב]

היגו פחות מרביעית (22).

(22) ולכתחילה, כששותה שלא בתוך סעודה, כתב השו"ע לקמן (סי' רי ס"א) שאין לשתות משקים פחות מרביעית, אלא אם כן שותה פחות מכזית, כיון שספק אם צריך לברך על שיעור זה ברכה אחרונה.

[משנב ס"ק ו]

דבנה צריך לברך (9).

(9) החז"ר כתב (א"ח סי' כה ס"ק ט) שהמברך לא הפסיד, והמיקל שלא לברך אין מוחים בידו.

[משנב ס"ק ז]

פרוש, שחז"ר לבייתו רק לשתות (10).

(10) ובומנינו, שנוהגים ליטול בכל ענין משום נקיות, כתב הכפ החיים (סי' ט) שלפי המבואר בגמ' (יומא ל, א) שמי שידוע שדעתו קצרה [איסטינס] ונטל ידיו בכל אופן, יכול ליטול אף בחוץ משום שלא יחשדוהו, אם כן בומנינו שהמנהג ליטול משום נקיות, נחשב כל אחד כמי שדעתו קצרה.

[משנב ס"ק ט]

ולא נזהר לשמור ידיו, והן עסקניות (11).

(11) ולגבי ברכה על הנטילה, כתב בבית"ל לקמן (סי' קעח ס"א ד"ה המוציא) שאם הפליג והסיח דעתו, נטל ידיו ומברך 'על נטילת ידיים', ואם לא הסיח דעתו משמירת ידיו, יש לעיין בדבר לענין נטילה.

[משנב ס"ק יב]

זה את זה (12). והוא שלא יהא שהיתן הרבה (13).

(12) וכל זה דוקא כשאוכלים מקערה אחת, אבל כשכל אחד אוכל מקערה נפרדת, כתבו הערוך השלחן (ס"ד) והכפ החיים (סי' טו) שאין צריכים להמתין זה לזה.

(13) וכן אם טילק אחד מהם את ידו מן הקערה, ואם ימתין השני לתקלקל התבשיל מחמת שיתקרר ולא יהיה אפשר לאכול, כתב הבן איש חי (שנה א פר' בהר אות ו) שאין צריך להמתין, אפילו קטן לגדול.

[משנב ס"ק יג]

אין דרך-אֶרֶץ לתלמיד-הַכֶּסֶם לשתות מים בפני רבים (14).

(14) ולענין האוכל בפרהסיא, כתב השו"ע (ח"מ סי' לד ס"ח) שהעושה כן פסול לעדות. ואף במקומות ובומנים שדרך רוב האנשים לאכול בשוק, דעת הגר"ש אויערבך (שערי הברכה פ"ג הע' סה) שהעושה כן פסול לעדות, שדברים שקבעו חז"ל נשארים לדורות.

[משנב ס"ק טו]

הם יניחו כל אחד בקערה מעט בשביל (15).

(15) ואף במקום שאין שמש, או במקום שאין נוהגים לשייר לשמש בקערה, כתב הבן איש חי (שנה א פ' בהר אות יד) שמידת דרך ארץ ששייר משהו ממאכלו, ולא יאכל את כולו. וכן כתב הגר"ח קניבסקי (עץ השדה פ"ט ס"ק יג).

[משנב ס"ק טז]

אינו מחיב לשמע לבעל-הבית לעבר (16) וכו', טוב לברך להסתיר מעשיו (17).

(16) ולגבי מי שנוהר מפת עכרים ואוכל עם אחרים שאינם נוהרים בזה, כתב הרמ"א (י"ד סי' קיב ט"ו) שכיון שהפת היא עיקר הסעודה מותר לו לאכול עמהם, משום חשש איבה וקטטה. והוסיף הרמ"א (שם), שאין ללמוד מזה לשאר איסורים. [נראה לעיל סי' קסח ס"ק כ].

(17) והמתענה ומפרסם את תעניתו לאחרים, כתב השו"ע לקמן (סי' תקסח ס"ו) שיעש על כך. וכתב המשנב שם (סי' יד), שאם שואלים אותו אם התענה, מותר לו לומר את האמת, כיון שאינו עושה כדי להשתבח ולהתפאר, ומימ נכון שיאמר שאינו מתענה, כדי שלא להחזיק טיבותא לנפשיה. אכן, אם מפצירים בו לאכול ואינו יכול

הלכות דברים הנוהגים בפעודה סימן קע

באר הגולה עב

ד גרנות מ"ז
ה ערובין ג"ג
ו רבדים פקדו ז
ז מהלכות גרנות
ח מסכת דרך ארץ
ט וצא פקד ד ח שם
י שם פ"ד (*) פרוש
יא לא יאחו פרוסה
יב פיעה בידו י שם
יג הפסחים פ"ו בביצה
יד כ"ה

דברכות. (ז) והגי מלי לשותת, אכל לאכל נוטל אפלו בחוץ, דמידע ידעי דאנינא דעתה (פרוש, שמתקדשת ומתבלבלת דעתו) ולא אכל בלא נטילה. (ח) ואם דבר עם חברו והפליג, (ט) נוטל שתי (א) [ג] ידיו (י) פנין שהסיח דעתו: הגה והא דבעינן נטילה לשתיה הינו בתוך הסעודה דחשיבין שמא יאכל, (יא) אכל בלא הכי אין צריך נטילה לשתיה (הרי"ט סי' ס' אלו דברים ורש"י פרק אמר להם הממונה): ב ישינים ממתינים (יב) זה את זה בקערה, שפשהאחד מסלק ידו מן הקערה (ז) [ד] (יג) לשותת חברו מפסיק מלאכל עד שיגמור השתייה, אכל אם הם שלשה אין השינים פוסקין בשביל האחד: ג משיירין פאה בקערה כל אחד מהאוכלים והוא (יד) מאכל (ס) השמש, (טו) אכל קשהשמש מערה מן האלפס לתוך הקערה, אין דרך להניח באלפס כלום לצרכו: ד יאין מסתכלין בפני האוכל ולא במנתו, שלא לכישו: ה הנכנס לבית, (טז) כל מה שיאמר לו בעל-הבית (ו) [ו] (יז) יעשה: ו לא יחא אדם (יח) קפדן (פרוש, כעסן או רגון) בסעודתו: ז (יט) לא יאכל אדם פרוסה (י) בביצה, ואם אכל (יא) זה גרגרן: ח לא ישתה כוסו (כ) בבת-אחת, ואם שתה הרי זה גרגרן. (כא) שנים, דרך ארץ: שלשה, הרי זה מגפיש הרוח: הגה מיהו, (כב) כוס קטן (כ) מאד מטר לשותתו בבת-אחת (כ"ה), וכן גדול מאד בשלשה או ארבעה פעמים (ד"ט):

שערי תשובה

[ג] ידיו. עב"ט. ועין ברי"ק פ"ב שמו"ה פ"ב שם בשם צורר-החיים: ושערי תשובה פ"ב ר' פרץ שאם נוטל בידו פת אין צריך נט"ל, שיעתו עליו ואינו מסוים דעתו, ע"ש: [ד] לשותת. עב"ט. והא"ר השיג על המג"א, והביאו באשלי-אברהם, ובבב"ר כ' שנואה לו בפשט התוספות כהמג"א, ומ"ש בשם פסקי תוספות אפשר דט"ס נפל כ"ה, ואמנם מ"ש הא"ר מפסקי תוספות נראה שנתגלו לספר אחד שפך שמו שנה ביד הא"ר, כמבאר לענין שבכמה מקומות מביא מפסקי התוספות שאין הכתוב על פסקי התוספות שלנו, ע"ש: [ו] יעשה. עב"ט. ועין מ"ש אא"ו מהרש"א בחושי אגרות שלא יסרכו, ועין בא"ר, ובבב"ר פ"ב להרצ"ע כמהרש"א, ע"ש. וכתב בבב"ר,

רק שאוחז פרוסה בפיה בידו, ב"י: (ד) מאד. פרוש, שהוא קטן מרביעית.

באור הלכה

וכן איתא בהגהת אשרי: * הנכנס לבית, כל מה שיאמר לו בעל-הבית יעשה. בקצת נסחאות ב"ש"ס פסחים (דף פז) איתא: חוץ מצא. ועין בב"ח שפרש: כל שרות שיאמר לו בעל-הבית יעשה בתוך ביתו יעשה, חוץ מצא, כלומר: אם יאמר לו שישתה אותו ביציאה חוץ לבית, בגוף לשלחו לשוק,

דעתו מסעודתו ולא נזהר לשמר ידיו, והן עסקניותו⁽¹⁾ [רש"י]. וכתב הרב"י יוסף בשם ספר צורר-החיים, דכשנוטל פת בידו בשעה שמודבר, אין צריך נטילה, שדעתו עליו ולא יסיח דעתו: (י) פנין שהסיח דעתו. ובין (י) אאכילה ובין אשתיה קאי, כיון שהפליג. ומכל מקום 'המוציא' אין צריך לברך שנית (יא) אף אם בודאי נגע במקום הטנפת [מ"א]: (יא) אכל בלא הכי אין צריך וכו'. וכמו שפסק המחבר לעיל בסימן קנח סעיף ו: ב (יב) זה את זה⁽²⁾. והוא, (יג) שלא יחא שהתן הרבה⁽³⁾ ושלא יפסיק בידבר שיהיה: (יג) לשותת. והוא הדין (יג) לדבר אחר. (יד) אין דרך-ארץ לתלמיד-חכם לשותת מים בפני רבי⁽⁴⁾, אלא יתפך פניו לצד אחר. (טו) ויש אומרים דדוקא שלא בשעת סעודה, אכל בשעת סעודה שרי, ושאר משקין מטר בכל גני. ב"ש"ס כתבות ס"ה — אשה שאין בעלה עמה אין לה לשותת יין; וכשהיא בדרך באכסניא, אפלו בעלה עמה אסור, והוא הדין בשאר משקין המשכרין. ואם היא רגילה לשותת בפני בעלה, מתרת לשותת מעט שלא בפני בעלה [מ"א]: ג (יד) מאכל השמש. ומכל מקום, מדת חסידות לתן לו (טו) גם מיד דבר מועט, כמו שכתוב בסימן קסט, ועין שם במשנה ברורה סעיף-קטן ב: (טו) אכל קשהשמש וכו'. פרוש, קשהשמש מערה מן האלפס לתוך הקערה, אינו מדרך המוסר שישיר לעצמו באלפס, אלא יערה הכל, והם יניחו כל אחד בקערה מעט בשבילו⁽⁵⁾: ה (טז) כל מה שיאמר וכו'. הינו, אפלו דבר שיש בו קצת גסות ושנרה שלא היה עושה כן האורח משום ענוה, אף-על-פי-כן יעשה [תוספות]. ואם האורח נוהג אינה פרישות בדרך ששעושה משום סוף-אסור, אינו מחזיק לשמע לבעל-הבית לעבר⁽⁶⁾, אכל דבר שהוא פרישות בעלמא, טוב לגבר להסתיר משיי⁽⁷⁾ [ש"ע], ע"ש: (ז) יעשה. עין בבב"ר-ישע שצדד, דהינו דדוקא וזלת אכילה ושתייה, אכל באכילה ושתייה אם אינו תאב לאכל לשותת יותר והבעל-הבית מפצירו לזה, אינו מחזיק, כדי שלא יזיק לו האכילה, ואין בזה מניעת כבוד לבעל-הבית אם אינו עושה כדכתיב⁽⁸⁾ ועין שם: ו (ח) קפדן בסעודתו. מפני (י) שמונע בהנביתו לתת כלום לעניים מפני יראת קדנותו: (י) אורו, כי האורחים ובני-ביתו מתבשרים אז לאכל, כי יחשו פן יתרגש ויפקיד על אכילתו: ז (יט) לא יאכל אדם וכו'. והבית-יוסף מצדד, דאפלו לאחו בידו (יט) כביצה אינו כדאי אף-על-פי שאינו אוכל בבת-אחת⁽⁹⁾: ח (כ) בבת-אחת. ואם משיר אפלו מעט, תו לא הוי גרגרן⁽¹⁰⁾ [מ"א]: (כא) שנים, דרך ארץ. פרוש, כששותתו בשני פעמים. ועין לקמן סימן רי מה שכתבנו שם⁽¹¹⁾: (כב) כוס קטן. הינו פחות מרביעית⁽¹²⁾. וכל זה

באר היטב

(א) ידיו. וא"צ לברך המוציא כמ"ש רמ"א סי' קעה, מ"א [ועין בספר ברכת אברהם דף צד]: (ב) לשותת. ל"ד לשותת אלא היה לדיא מחזיק להמתין, מ"א. איתא בותוס' בכורות דף מד: אין שותין מים בפני רבים אלא יתפך פניו, ואלא בשעת סעודה אפלו בשאר משקין יתפך. בכתבות דף סה, אשה שאין בעלה עמה אין לה לשותת יין, ובאכסניא אפלו בעלה עמה אסור, וה"ה שאר משקין המשכרין, מ"א. ואם היא רגילה לשותת יין בפני בעלה, מתרת לשותת מעט שלא בפני בעלה, ועין בא"ע סי' ע: (ה) השמש. ומדת חסידות לתן לו מיד דבר מועט, ע"ל סי' קסט ס"א: (ו) יעשה. ומי"מ אין דרך-ארץ שיעשה מיד עד שפציר בו, אכל לגדול עושים מיד, עמ"א: (ז) בביצה. אפלו אוכל מעט.

משנה ברורה

צריך לברך⁽⁹⁾, עין שם: (ז) והגי מלי לשותת. פרוש, שחזר לביתו רק לשותת⁽¹⁰⁾, דאף לזה צריך נטילה (ח) שמא יבוא לאכל, וכדלקמה בהג"ה: (ח) ואם דבר וכו'. אצ"א (ט) לחוץ קאי: (ט) נוטל שתי ידיו. דכיון דהפליג שעה אחת או שתיים, הסיח דעתו מסעודתו ולא נזהר לשמר ידיו, והן עסקניותו⁽¹¹⁾ [רש"י]. וכתב הרב"י יוסף בשם ספר צורר-החיים, דכשנוטל פת בידו בשעה שמודבר, אין צריך נטילה, שדעתו עליו ולא יסיח דעתו: (י) פנין שהסיח דעתו. ובין (י) אאכילה ובין אשתיה קאי, כיון שהפליג. ומכל מקום 'המוציא' אין צריך לברך שנית (יא) אף אם בודאי נגע במקום הטנפת [מ"א]: (יא) אכל בלא הכי אין צריך וכו'. וכמו שפסק המחבר לעיל בסימן קנח סעיף ו: ב (יב) זה את זה⁽²⁾. והוא, (יג) שלא יחא שהתן הרבה⁽³⁾ ושלא יפסיק בידבר שיהיה: (יג) לשותת. והוא הדין (יג) לדבר אחר. (יד) אין דרך-ארץ לתלמיד-חכם לשותת מים בפני רבי⁽⁴⁾, אלא יתפך פניו לצד אחר. (טו) ויש אומרים דדוקא שלא בשעת סעודה, אכל בשעת סעודה שרי, ושאר משקין מטר בכל גני. ב"ש"ס כתבות ס"ה — אשה שאין בעלה עמה אין לה לשותת יין; וכשהיא בדרך באכסניא, אפלו בעלה עמה אסור, והוא הדין בשאר משקין המשכרין. ואם היא רגילה לשותת בפני בעלה, מתרת לשותת מעט שלא בפני בעלה [מ"א]: ג (יד) מאכל השמש. ומכל מקום, מדת חסידות לתן לו (טו) גם מיד דבר מועט, כמו שכתוב בסימן קסט, ועין שם במשנה ברורה סעיף-קטן ב: (טו) אכל קשהשמש וכו'. פרוש, קשהשמש מערה מן האלפס לתוך הקערה, אינו מדרך המוסר שישיר לעצמו באלפס, אלא יערה הכל, והם יניחו כל אחד בקערה מעט בשבילו⁽⁵⁾: ה (טז) כל מה שיאמר וכו'. הינו, אפלו דבר שיש בו קצת גסות ושנרה שלא היה עושה כן האורח משום ענוה, אף-על-פי-כן יעשה [תוספות]. ואם האורח נוהג אינה פרישות בדרך ששעושה משום סוף-אסור, אינו מחזיק לשמע לבעל-הבית לעבר⁽⁶⁾, אכל דבר שהוא פרישות בעלמא, טוב לגבר להסתיר משיי⁽⁷⁾ [ש"ע], ע"ש: (ז) יעשה. עין בבב"ר-ישע שצדד, דהינו דדוקא וזלת אכילה ושתייה, אכל באכילה ושתייה אם אינו תאב לאכל לשותת יותר והבעל-הבית מפצירו לזה, אינו מחזיק, כדי שלא יזיק לו האכילה, ואין בזה מניעת כבוד לבעל-הבית אם אינו עושה כדכתיב⁽⁸⁾ ועין שם: ו (ח) קפדן בסעודתו. מפני (י) שמונע בהנביתו לתת כלום לעניים מפני יראת קדנותו: (י) אורו, כי האורחים ובני-ביתו מתבשרים אז לאכל, כי יחשו פן יתרגש ויפקיד על אכילתו: ז (יט) לא יאכל אדם וכו'. והבית-יוסף מצדד, דאפלו לאחו בידו (יט) כביצה אינו כדאי אף-על-פי שאינו אוכל בבת-אחת⁽⁹⁾: ח (כ) בבת-אחת. ואם משיר אפלו מעט, תו לא הוי גרגרן⁽¹⁰⁾ [מ"א]: (כא) שנים, דרך ארץ. פרוש, כששותתו בשני פעמים. ועין לקמן סימן רי מה שכתבנו שם⁽¹¹⁾: (כב) כוס קטן. הינו פחות מרביעית⁽¹²⁾. וכל זה

שער הציין

(ס) רש"י: (ט) פן משמע מלבוש ות"י-אדם: (י) ועין במגן-אברהם: אם לענין זה גספון אמרין דלאכילה אנינא דעתא ומטר לטל מבחוץ ולפנס, יש דעות בפוסקים ויש להקל בזה כהטור והרמב"ם והרא"ה, דגם בזה לענין אכילה מטר לטל מבחוץ: (יא) פן מוכח מהרמ"א שרמו הפגן-אברהם: (יב) אליה רבה בשם צדה-לדרך: (יג) מגן-אברהם ואלה רבה ורש"א, ולא פלבוש: (יד) מגן-אברהם מתוספות בכורות מ"ד: (טו) אליה רבה, עין שם, ועין בשערי-תשובה. ומה שכתבתי "תלמיד חכם" הוא מרש"י שם: (טו) מגן-אברהם: (יז) לבוש. וטעם זה נראה ממעשה שהוקא בבית-יוסף: (יח) לחם-תמרות ועטרת-ומים: (יט) וילעיל בסימן קסו סעיף א מוכח דדוקא יותר מפביצה אסור, אכל בפביצה שרי לאחו:

הלכות דברים חנוהגים בפעודה סימן קע

ביאורים ומוספים

[ביה"ל ד"ה הנכנס]

אם יאמר לו שישנה אותו ביציאה חוץ לבית, כגון לשלחו לשוק, אין צריך לשנותו בכך, כי אין זה כבודו לילך לשוקים⁽²⁹⁾.

(29) ואם אין בזה בויון כל כך, כתב הכף החיים (ס"ק כה) שימחול על כבודו ויעשה מה שאומר לו בעל הבית, ואם דבר מבחזה הוא מאוד, לא ימחול על כבודו, והכל לפי מה שהוא אדם.

[משנ"ב ס"ק לח]

שאין זה דרך כבוד להניח על השלחן כוס ריקם [לבוש]⁽³⁰⁾.

(30) ובזמנינו, כתב הבן איש חי (שנה א' פ' בהר אות יג) שאם מנהג המדינה שלא להקפיד בכך, אין צריך להקפיד בזה. והקצות השלחן (סי' לט בדה"ש ס"ק טו) כתב, שדין זה לא נאמר אלא בזמננו, שהיה השמש מביא לכל אחד כוס עם שתיה, אבל בזמנינו שלפני כל אחד מונחת כוס ריקה, והוא ממלא אותה בעצמו, מותר לו להחזירה לשולחן בגמר השתיה, וכתב שכן נהגים.

[משנ"ב ס"ק מ]

דווקא בכהאי גוונא דש"ס שהיתה פעודה מצמצמת ומתבטלת בעל-הבית כשיחסר להם⁽³¹⁾.

(31) ודוקא מנה חשובה שאפשר שיצטרך לה בעל הבית, אבל דבר מועט כגון פרי וכדו', כתב הכף החיים (ס"ק טט) שאין לחוש שמא יבוא בעל הבית לידי בושח, ואף ראוי והגון לתת לילדי בעל הבית או לילדי חבירו, כי מרבה בזה אהבה שלום ורעות.

[משנ"ב ס"ק מא]

יש אומרים דווקא לעבדו אסור, אבל לשמש המשמש בפעודה שרי, ויש אומרים דאף לשמש אסור⁽³²⁾.

(32) ואם הכוס ביד השמש, כתב לעיל (סי' קסט ס"ק ו) שלא יתן לו האורח מאכל בידו, שמא מתוך שיהא השמש טרוד בלקיחת הפרוסה ישפוך את הכוס שמביא לשולחן. ויש אומרים שאף כשהכוס ביד האורח לא יתן מאכל לשמש, שמא ירגיש האורח בבעל הבית שמביט עליו בעין רעה, משום שחושש שמא יחסר לאורחים, ומרתת ותשפך הכוס מידו.